

צעדיו בהגיון קר כלי להתחשב ככוחות אחרים. חוקים לא פחות, הרושמים מתחת לקהילה ההשגית ולתיכום העתידי.

מדאם ממרסיי

סרט אחר, שהיה הפרודקציה היקרה ביותר שעשתה יוון השנה, הוא סרטו של ניקוס קונדורוס. מי שהיה רמת-מפתח בקולנוע היווני של שנות ה-50, ואשר סרטו אפרודיטה הצעירה (1963) היקנה לו שם עולמי. לאחר מכן עשה גם סרט שעורר מחלוקת 1922 (על טבח התורכים כיוונים באסיה הקטנה, סרט שהיה אסור להצגה במשך כמה שנים, משום שהממשלה היוונית לא רצתה להסתכסך עם התורכים). שם הסרט החדש בית בושת (במקור: בורדל) והי כימאי אפילו עלה להתנצל לפני הקהל באומרו: "סילחו לי על השם הגס שבחרתי לסירטי, אבל כנראה אני הוא זה שסיכול מכך יותר מכל".

סרטו של קונדורוס מספר על רוזה בונאי פארט, מדאם ממרסיי הבאה לכרתים עם תרי-סר נערותיה, מכל צבע וגוון, בשנת 1879. האי-סדר לחיץ של עמים ותככים, הוא מרכז לכוחות החושך הפוליטיים. המנסים להשתלט עליו אחרי שמוגר שילטונם של התורכים באי, בין "המשח" ריים" יש צרפתים, אנגלים, רוסים ואיטלקים, שכאו להציע ליוונים הגנה, אבל למעשה מנהלים שם קנוניות בינלאומיות, כשכל אחד רואה לדרי-סדרגל בשטח. כאן מתחוללים מחוליהמות של האהבה, החגיגה של תאוות-הבצע, נצחונה של הבגידה על הנאמנות ושל השחיתות על הטוהר. זהו מסע מפרך אל ליבו של הרקארנס, המוצג בהתפרקות ציבוענית כליכך שכבר ברור כי ימצא דרך לשוק הבינלאומי ובוראי יראה ככמה פסטיבלים.

אונס בקפריסין

הסרט שזכה בפרס הראשון בתחרות, ואין לספק שהיה ראוי לו, כבר זכה לאיזכור בריווח העולם הזה מפסטיבל-ז'נבה, שם הוצג. זהו סרטו של פאנתליס וולגריס שנות האבן, תיזכורת: סיפור על שני אסירים פוליטיים.

שנות האבן של וולגריס. נישואין בכלל

שמתוך 20 שנות כלא הצליחו בלבול 70 שעות ביחד, שבתוכן זכו לליל-אהבה אחר, לטקס נישואין קצר וללידת כנס בין כותל-הכלא.

למעשה, יש באהבתם העצובה סמל לקורות יוון האומללה בשנים שאחרי מלחמת העולם השנייה, עת פקרו אותה מלחמת-אזרחים, תקו פות קצרות של חופש ושילטון קולונלים.

על סרטים נוספים, לא מושלמים אבל בהחלט בעלי עניין, רוגמת האונס של אמרודיטה. על בעיית קפריסין ותיסכוליו היוונים באיזורי הכי-בוש התורכי של האי, ילדי כרונוס. על הדור החדש של האינטלקטואלים כאתונה של היום, ועל עוד כמה סרטים בעלי עניין, עוד נרחיב את הריבור במדורי קולנוע הבאים. ובניתיים, אולי כראי להתייוון קצת, או לפי חות, להציץ קצת מעבר לקצה אפס של גמרי-התרבות ועריצי-הקולנוע במישרד-המיסחר והי-עשייה?

לחלום כדי לחיות

שושנת קהיר הסגולה (שחף, תל-אביב, ארצות-הברית) - וודי אלן הוא כנראה, הקולנוען היחידי היום באמריקה, המחדש את עצמו מסרט לסרט, מתפתח, מעז להפליג לתחומים שהקולנוע המיסחרי מפחד מהם מחד-מוות, ומסוגל לחזור משם עם הצלחות - אמנותיות ומיסחריות גם יחד. סרט זה הוא בעת ובעונה אחת קומדיה קלילה ומבדרת ויצירה מקורית ויוצאת-דופן.

ססיליה, גיבורת הסרט, היא עקרת-בית הנאלצת לפרנס את בעלה המובטל, בימי השפל הכלכלי באמריקה. נחמתה היחידה הוא אולם בית-הקולנוע השכונתי, שם היא שוקעת בתוך מציאות מופלאה ונעימה הרבה יותר, שהיא מוצאת בסירטי הוליווד המתחלפים מדי שבוע. גיבורי הסרטים ממשיים בעיניה יותר מבעלה גסי-הרוח, ועוללות השחקנים המגלמים את הגיבורים הללו, חשובים לה למחות כמו נישואיה, אם לא יותר. וכאשר, ביום בהיר אחד, יורדת דמות אחת מן המסך ובאה לפגוש את ססיליה, מתבלבלת מציאות אחת באחרת, עולם הסרטים נכנס לעולם האמיתי, תחום החלום פולש אל הגשמיים. הענין מתבלבל עוד יותר כאשר לתמונה נכנס גם השחקן שמגלם את אותה הדמות שיצאה אל המסך, ואז נערכת מגישה משולשת בין היוצר, יצירתו והצרכן שלמענו היא נוצרה. אלן, כדרכו, מוביל את הסיפור הזה בקלילות מתוחכמת, בחיך מלא חיבה לגיבוריו הסרייהישען ומספק סיום שלא היה מבייש גם את צ'אפלין: ססיליה מעדיפה לחיות במציאות

מיה פארו וגוף דניאלס - פנטסיה רומנטית

ולמצוא מלט בחלום, מאשר להיות חלק מן החלום עצמו. כדי להקל את המלאכה על הצופים, ומשום שהעלילה מתרחשת בשנות השלושים, מה שקורה לססיליה בחיים מצולם בצבע, מה שהיא רואה על מסך הקולנוע מצולם בשחור-לבן, וכאשר היא מצטרפת לשאר הדמויות הדימויוניות שם, גם היא נראית בשחור-לבן.

לחיות כדי לקוות

רומן בזמן מילחמה (צפון, תל-אביב, בריט-המועצות) - אי-אפשר לומר שזה סרט רע, הוא אפילו היה מועמד, לפני שנה, לפרס האוסקר. לא שזו ערובה לאיכותו, אבל בכל זאת, מה שאפשר לומר עליו הוא, שזה באמת סרט מיושן, מהסוג שנדמה היה כי אפילו הרוסים חדלו לייצר כמוהם.

חייל מתאהב בזמן המלחמה בנערה השוכנת עם מפקדו בתוך חפירות החזית, אחרי המלחמה הוא מוגש בה שוב ונמשך אליה, למרות שהוא כבר גבר נשוי, ואילו היא מוכרת פירושיקי ברחוב ומגדלת את הבן שהותיר לה הקצין, אשר מת בקרב. בין השניים נוצר קשר מוזר, שאין בו, כמוכח, שום דבר המתקרב לחטא. כאשר האשה החוקית, לא יפה, אבל מיקחית, מבינה את הבעל, שאינו יכול להסיר עיניו מן המתחרה, שאינה כליכך חכמה, אבל לעומת זאת, היא נאה ומושכת.

אין שום רע בסיפור כזה, הוא שייך לסוג הרומנים הקטנים והסרי החשיבות, שבמערב עברו מזמן להיות מוצגים בטלוויזיה בלבד, אם בכלל יש עוד תוצרת תמימה ורודת-לחיים כזאת. לעומת זאת, גם אין תועלת רבה בסרט הממחך להתמודד במלוא מובן המילה עם כל הבעיות והאספקטים של הסיפור שהוא מעלה.

הגבר אינו נוגע באשה שהוא מעריץ, האשה החוקית היא אצלת-ימש עד כדי גיחוך, הכל חייבני, טוב-לב, מלא הבנה, בעיות הלינה ובעיות חברתיות חמורות, הנרמזות מה ושם,

ניקולאי בולייב - מועמדות לאוסקר

מוחלקות כאילו היו רק הפרעות קטנות בסדר-היום התקין של החברה הסובייטית: הכל יהיה טוב, סמוך על המיסוד, תמיד יימצא פתרון, לא צריך לדאוג. נאטאליה אדרייצ'קו חביבה בדמות החובשת הקרבית, ההופכת לרוכלת בימי שלום (איך נפלו גיבורים!), וייתכן מאוד שכל חובבי הרומן הרומנטי ימצאו כאן מעט מזור לנפשם.

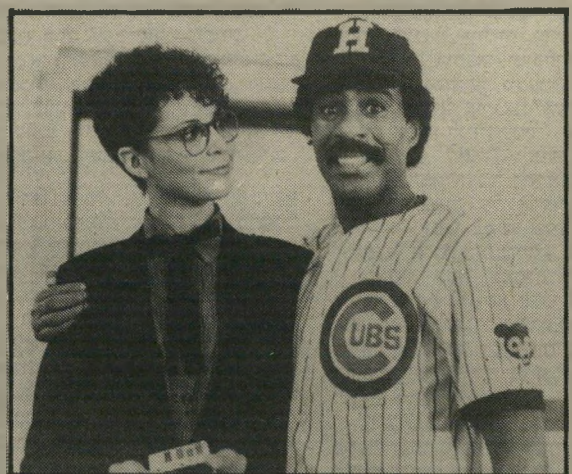
לחיות כדי לבזוז

הביזבז הגדול (מוגרבי, תל-אביב, ארצות-הברית) - זו הפעם השישית שסיפור המיליונים של ברויסטר מגיע לקולנוע, כנראה שהאבסורד שבחנחה היסודית, כי על אדם לבזוז בשיטתיות הונית-תועפות, הוא שמשך כליכך את אנשי-הוליווד רודפי-הבצע אל הסיפור הזה. אלא שהפעם, מוטב היה אילו הניחותו בצד, ואלתר היל, מוטחה לסירטי פעולה (48 שעות) החליט הפעם שהוא רוצה להשתעשע בקומדיה, הוא לא סמך על עצמו שיתגבר לבד על התסריט, למרות שכתובה היתה מיקצועו הראשון, נעזר בתסריטאים אחרים. בין אם הם אשמים או שידו הכבדה בעניין - התוצאה צולעת.

מעשה שחשן בייסבול כושל, המוזמן ביום בהיר אחד למישרד עורכי-דין, שם מבשרים לו, כי קרוב-מישפחה רחוק חוריש לו 300 מיליון דולר, אולם, הוא יקבל את הכסף רק בתנאי אחד: שיהיה מסוגל להוציא תוך חודש אחד עשירית ממנו, ולא תייותר בכיסו אפילו פרוטה אחת בסוף אותו חודש.

מכאן והלאה צריכה היתה לבוא סאטירה על מיבנה העולם הקאפיטליסטי, שאינו מסוגל לקלוט כלל כיצד אפשר לזרוק כסף דרך החלון, המוח היצירתי דורש לראות השקעות המצ-מיחות רווחים, תפקידו של הממון בחברה מערבית הוא להביא ממון נוסף, וכל מי שנמצא שביביתו של הירוש המיועד, אינו מסוגל להתרגל לצורת מחשבת הפוכה. בנוסף לכך, מישרד עורכי-הדין עתה ככל שמשתה ידו, כדי להכשיל את העניין, כי

לונט מקגי וריצ'ארד פראיור - חיזור ויזע

אם האיש לא יצליח למלא את תנאי הצוואה, יישאר הכסף כולו בידי הפרקליטים. הצרה עם הגירסה הנוכחית היא מיעוט ההמצאות הקומיות שבה, הסאטירה היוררת, כאילו מתביישת בעצמה, העלילה מסתובבת סביב עצמה כאילו התסריטאים, תחת להתקדם, העדיפו בכל מעם לחזור על עצמם.